

Dziuba, Andrzej Franciszek

"Famiglia e procreazione umana. Commenti sul documento", Vatican 2007 : [recenzja]

Warszawskie Studia Pastoralne 8, 205-208

2008

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PONTIFICIO CONSIGLIO PER LA FAMIGLIA, **Famiglia e procreazione umana. Commenti sul documento**, Libreria Editrice Vaticana 2007, ss. 292.

Problematyka rodziny pozostaje zagadnieniem szczególnie palącym we współczesnym świecie. Mając taką świadomość papież Jan Paweł II już przed 25. laty powołał, w ramach Kurii Rzymskiej, nowe ciało zajmujące się sprawami rodziny: Papieska Rada ds. Rodziny, która od początku kieruje kolumbijski kardynał Alfonso Lopez Trujillo. Instytucja ta niezwykle dynamicznie wpisuje się we współczesne zainteresowania wokół tej problematyki, tak poprzez szerokie zaangażowanie jak i liczne publikacje dokumentów, prac naukowych czy periodyku *Familia et Vita*.

Ostatnio wydany dokument, datowany w Watykanie dnia 13 maja 2006 r. zajmuje się jedną ze szczegółowych kwestii rodziny, tj. prokreacją czy innym słowem rodzicielstwo. Wskazuje zatem na szczególnie newralgiczne powołanie rodziny, wręcz jej służbę na rzecz życia i wychowania, w odniesieniu do Kościoła oraz innych społeczności świeckich. (W prezentacji terminy te będą używane zamiennie, choć nie są one w pełni tożsame).

Całość materiałów otwiera wprowadzenie kard. Alfonso Lopez Trujillo (s. 3–5). Natomiast materiały podzielone zostały na obszerny blok zawierający komentarze (s. 7–230) oraz sam dokument *Rodzina i prokreacja ludzka* (s. 231–286).

Komentarze podzielone zostały na trzy bardziej szczegółowe bloki tematyczne. Pierwszy z nich opatrzone tytułem: *Prokreacja i misterium życia* (s. 9–67) i otwiera go opracowanie bpa Karl J. Romera, sekretarza Papieskiej Rady ds. Rodziny *Świętość życia ludzkiego* (s. 11–23). Dominikanin o. Abelardo Lokato Casado z Papieskiej Akademii św. Tomasza z Akwinu zajmuje się kwestią relacji między prokreacją a przyszłością człowieka (s. 25–36). Z kolei przewodniczący Papieskiego Instytutu „Jana Pawła II” dla Studiów nad Małżeństwem i Rodziną Livio Melina formułuje temat: *Etyka odpowiedzialnego rodzicielstwa* (s. 37–46). O wspaniałej godności rodzicielskiej mówi Jose Luis Gutierrez Garcia, członek Papieskiej Rady ds. Rodziny (s. 47–53). Blok ten zamykają uwagi Manfred Spiker

z Uniwersytetu w Osnabrück o godności ludzkiej i zapłodnieniu *in vitro*, co jest swoistym komentarzem do 15 numeru wspomnianego dokumentu (s. 55–67).

Prokreacja i rodzina to tematyka drugiego bloku prezentowanych materiałów (s. 69–150). Kard. Angelo Scola, patriarcha Wenecji podjął zagadnienie relacji między małżeństwem a prokreacją (s. 71–79). *Rodzina, środowisko prokreacji* zaprezentował abp Francisco Gil Hellin, arcybiskup Burgos (s. 81–95). Niepokojącemu zjawisku rozdzielenia miłości i seksualności, sięgając do źródeł filozoficznych jako wyzwań stawianych młodzieży poświęca swój tekst Michel Schooyans, członek Papieskiej Akademii Nauk Społecznych (s. 97–107). Natomiast Xavier Lacroix z Uniwersytetu Katolickiego w Lyon ukazuje cztery pilastry rodziny: małżeństwo, różnica płci, przyjęcie życia jako daru i przynależność do większego ciała (s. 109–123). Blok ten zamykają uwagi Michael Waldstein, przewodniczącego Międzynarodowego Instytutu Studiów nad Małżeństwem i Rodziną w Gaming na temat godności osoby i dobra wspólnego, które w szczególności sposób spotykają się ludzkiej prokreacji (s. 125–150).

Trzeci zbiór komentarzy zorganizowany został wokół tematu: *Dzieci i społeczeństwo* (s. 151–230) i otwierają go uwagi kard. George Pell, arcybiskupa Sydney o rodzinie jako swoistej obrączce łączącej różne pokolenia (s. 153–161). Natomiast abp Andre Vingt-Trois, arcybiskup Paryża ukazuje społeczeństwo zachodnie i rodzinę (s. 163–171). Dramat obniżonego przyrostu naturalnego w Europie analizuje bp Klaus Küng z Sankt Polten (s. 173–183). Zdaniem ks. Tony Anatrella, konsultora Papieskiej Rady ds. Rodziny wyzwanie prokreacyjne oznacza, że dziecko potrzebuje mężczyzny i kobiety (s. 185–198). Wymowny jest tytuł przedłożenia jezuita o. Angelo Serra z Uniwersytetu Sacre Cuore: *Matki i „synowie z próbówki”* (199–216). Ostatni komentarz pt. *Opieka prawna nad życiem dziecka poczętego i nowonarodzonego* przedstawiła Alicja Grześkowiak z Katolickiego Uniwersytetu Jana Pawła II w Lublinie (s. 217–230).

Dokument Papieskiej Rady ds. Rodziny *Rodzina i prokreacja ludzka* zawiera wprowadzenie i pięć rozdziałów: 1. Prokreacja; 2. Rodzina miejscem prokreacji; 3. Rodzina i prokreacja integralna; 4. Aspekty społeczne służby rodzinie; 5. Refleksje teologiczne i perspek-

tywy pastoralne. Całość zamyka krótkie zakończenie oraz obszerny spis treści (s. 287–292).

Prezentowana książka dotyka fundamentalnego zagadnienia w procesie trwania i rozwoju ludzkości. Dobrze, że zamieszczono w niej tak oczekiwany dokument. Wydaje się, że przywołane głosy, wybitnych specjalistów, stanowią ważne dopowiedzenie, pogłębienie niektórych problemów. Są oni znani z teoretycznych badań, a z drugiej strony także praktycznego zaangażowania na rzecz małżeństwa, rodziny i życia. To spotkanie obu płaszczyzn czyni z nich szczególnie wiarygodne autorytety.

Wszystko co zawarte jest w książce ukierunkowane jest ku małżeństwu, rodzinie i życiu. Jest to wręcz czasem dramatyczna determinacja bycia w prawdzie i upominania się o nią, czerpiąc z bardzo różnych dziedzin nauki. Można sądzić, że omawiany zbiór w znacznym stopniu ułatwi i przyczyni się go szerszej i głębszej asymilacji nauczania zawartego w dokumencie *Rodzina i prokreacja ludzka*.

Studium i pogłębienie różnych aspektów prokreacji ludzkiej winno przyczynić się pełniejszego przyjęcia prawdy o małżeństwie i rodzinie, jako „sanktuarium życia”. Powinno także pomóc małżonkom do proporcjonalnej odpowiedzi na Boże powołanie do życia świętością małżeńską, zwłaszcza ze szczególnym i odpowiedzialnym przekazywaniem życia. Ważnym jest podjęcie drogi tej jako Boże powołanie, a zatem w jego spełnieniu niezbędna jest Boża łaska.

Życie w prawdzie stawia konkretne wymagania integralności prokreacji, w rodzinie, a jednocześnie wzmacnia jedność między małżonkami, czyniąc z nich coraz pełniejszych i głębszych uczestników miłości Chrystusa dla Kościoła i całej ludzkości. Zatem prezentowany zbiór daje jakby globalny obraz, w swej integralności, specyfice, a jednocześnie poszukiwaniu odpowiedzi na współczesne problemy, szczególnie w parlamentach i organizmach międzynarodowych.

Z dokumentu *Rodzina i prokreacja ludzka* tchnie wielka miłość do każdego człowieka i całej ludzkości, a jednocześnie odpowiedzialność, która wskazuje na nadzieję. Kościół zatem pragnie tworzyć się włączyć wskazując i głosząc prawdę, która ma przede wszyst-

kim fundamenty antropologiczne. Jest to znakomity dar dla współczesnej ludzkości, oby tylko chciała do niego sięgnąć, ale obaw czy uprzedzeń.

Można zatem wyrazić nadzieję, że książka ta stanie się ważną pomocą dla dania świadectwa prawdzie, na której można naprawdę budować przyszłość godną człowieka i ludzkości (por. s. 5). Dobrze, że dokument ten ukazał się już w licznych edycjach językowych, przez co staje się bardziej dostępnym. Wydaje się, iż można go polecić jako lekturę w kręgach duszpasterstwa rodzin, instytutach badawczych, strukturach dyskusyjnych, np. przedstawicielom mediów.

Bp Andrzej F. Dziuba